אלון תולע Quercus boissieri נמצא ליד רבבה בשומרון

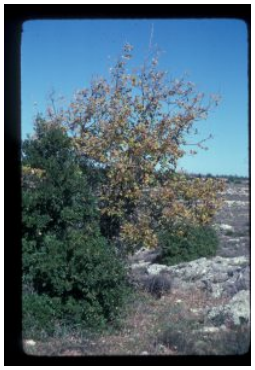
יאיר וינר – חוג כלנית yair.viner@gmail.com

הביא לדפוס: אבי שמידע

תאריך התצפית – 1.6.2019

פרסום – 29.7.2019

אלון תולע *Quercus boissieri* ידוע כעץ צפוני נשיר הגדל בישראל במעונות לחים לרוב ברום טופוגרפי מעל 700 מטר. ככל שיורדים דרומה במעלות הרוחב עולה גם הגבול התחתון של הרום בו גדל **אלון התולע**; כך לדוגמא בתורכיה הוא שולט ביערות ברום מעל גובה 500 מטר ובלבנון ובצפון הארץ הוא נעשה שכיח ושולט בחורש-יער מעל רום 800 מטר. **אלון תולע** יורד דרומה בשדרת ההר של השומרון ויהודה וגדל שם לרוב מעל רום של 800 מטר. האתר הדרומי ביותר בו נמצא חורש **אלון תולע** הוא שמורת יער שועלים (גבל אל-קרן) ליד בית-אומר בגוש עציון. פרט בודד גדל בשנות השמונים בכביש בין חלחול לשעיר .צפונית ליער השועלים **אלון תולע** הוא עץ נדיר הגדל בעיקר על גבי מדרונות צפוניים של גיר קשה ברום השומרון והרי ירושלים.

מימין: אלון תולע באזור שבין רבבה ויקיר 1.6.2019, צילם יאיר וינר ©. במרכז: אלון תולע לצד אלון מצוי בהר סנסן 4.1.1980, צילם אבי שמידע ©.
משמאל: אלון תולע בנחל ערער 14.6.2012, צילם עוז גולן ©
להגדלה – לחצו על התמונה.

והנה טיילנו באזור שבין רבבה ויקיר, ובצד החורש הים-תיכוני של **אלון מצוי** מצאנו עץ של **אלון תולע** (ראה תמונה). לעץ גזע יחיד והוא מתנשא לגובה של 5 מטר. בתקופת הקיץ קשה להבדיל ממרחק בין **אלון מצוי** ל**אלון תולע** אך בחורף קל ביותר להבדיל; שכן **אלון תולע** הוא עץ נשיר לעומת **א.מצוי** ירוק העד. כאשר מתקרבים מבחינים ב**אלון תולע** בעלים גדולים, גלוניים בשפתם בעלי גוון ירוק בהיר. בתחילת הלבלוב נושאת תחתית העלה שעירות רכה בחלק התחתון הנושרת ברובה. לכן עלי **א.תולע** קרחים לרוב בעוד אלה של **אלון התבור** בעלי שעירות מחוספסת שאינה יורדת. כך נוכל להבדיל בין שני מיני האלונים בישראל אשר עליהם נושרים בחורף.

אלון התולע גדל בראש וואדי אל-משטחי המתנקז לוואדי אבו עמר הנשפך לוואדי קנה. בסיס הרום הטופוגרפי באזור זה הוא רק 180-300 מטר אך פסגות ההרים מתנשאות לגובה של 480 מטר. מצאנו את האלון ברום של 460 מטר. מציאה זו מתוספת למציאה קודמת של **אלוני תולע** המפוזרים במטעי הזיתים במפנה צפוני מדרום לאזור ברקן ברום 470 מטר, על גדת יובל של נחל רבה, אך עץ זה גדול ומרשים בהרבה בהשוואה אליהם. עד כה לא נרשם **אלון תולע** באזור זה של ואדי קנה; נקווה שחובבי טבע יחפשו וימצאו עצים נוספים של אלון נשיר יפה נוף זה. את מיקום **אלון התולע** הנ"ל, ניתן לראות באתר "עמוד ענן" הפתוח לכל דיכפין.

מימין: בלוט ועלים של אלון תולע בעמק מן 20.10.2012, צילם עוז גולן ©. משמאל: איור של אלון תולע, מיאכל אבישי 1962. להגדלה – לחצו על התמונה.

==========

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

ציטוט: וינר י 2019 אלון תולע Quercus boissieri נמצא ליד רבבה בשומרון, חדשות בוטניות, כתב-עת "כלנית" מספר 6.

https://www.kalanit.org.il/quercus_boissieri_july_2019